

"ישיבישע בלאט"

"לאמדעט" ב"דף היומ" בשו"ת ומ"מ"

דף מח.

1. **אשכחן בן צאן, בן בקר מנא ליה,** וקשה כיון דבאמת דין צפון הוא בכל העולות, למה כתבה תורה דין צפון רק בכבש ולא בבן בקר?

ע"ב

1. **אותו בצפון ואין בן עוף בצפון,** וקשה לשיטת הראב"ד קנים א' א' דמליקת חטאת העוף נעשית על גבי המזבח הרי ממ"נ או שמזבח ממילא בצפון, או שמזבח בדרום ואז מה צריך מיעוט לבן עוף מצפון?

התשובות

1. **במשך חכמה ויקרא א' י'** תירץ דצפון מרמז על אפרו של יצחק שצפון לפני הקב"ה, ולכן כתב צאן שמרמז על אילו של יצחק, ובהעמק דבר ביאר שעיקר הצפון הוא בעולת התמיד שבאה מן הצאן, ועי' חת"ס עה"ת שם.

ע"ב

1. **הקן אורה והמקדש דוד** תירצו דהגמרא איירי לרבי יוסי ברבי יהודה שמזבח חציו בצפון וחציו בדרום, וי"א שזה דין במעשה המליקה שתהיה בראש המזבח ולא על העוף או על הכהן המולק ולזה בעי קרא דהכא.

הערות, הארות, ומראי מקומות

תוד"ה אידי, עי' קרן אורה וטהרת הקודש, ועי' מרומי שדה מה שדקדק מדברי התוס'.

רש"י ד"ה מדרשא, הביא קרא ד"במקום אשר תשחט העולה תשחט החטאת", וזהו פסוק בויקרא ו' יח', אמנם הלימוד הוא מקרא ד"ושחט את החטאת במקום העולה" הנאמר בויקרא ד' כט'.

תוד"ה מה, עי' שפת אמת מה שהקשה על דבריהם, עי' ח"י רבינו הגר"מ, ועי' קה"י החדשים סי' ד'.

תוד"ה וחטאת, ע"ע תוס' כריתות י: ד"ה מכלל, ובתו"י שם, וכן בשיטמ"ק השמטות יא', ועי' טהרת הקודש.

ור"ע הא סברא מנא ליה, עי' שיטמ"ק ח' שהקשה דאולי יליף מ'ואם נפש' וס"ל דאין היקש למחצה, עי' צאן קדשים וחק נתן.

תוד"ה גמר, עי' רעק"א מה שהקשה לפי תירוצם שסברת לא יהא ספיקו חמור מוודא עדיפא על ג"ש, וצ"ע.

חטאת מנלן דבעיא צפון, ועי' אביעזרי טומאת צרעת טו' ה' דאינו דין שהמקבל יהיה בצפון, אלא שהקבלה תהיה בצפון ולכן מהני פה רובו ככולו, ולא כמו בנכנס אחוריו לבית

המנוגע דל"א רובו ככולו (עי' ח"י ר"ח הלוי טומ"צ טז' ח').

לעכב מנין, ואף שנלמד מהיקש מעולה ושם מעכב?, עי' שיטמ"ק לקמן מט. אות ו'.

ע"ב

ואין אחר טעון צפון, ועי' רש"י ד"ה או דבא למעט שעירים, ועי' תוס' מנחות נה: ד"ה או שהקשה דשם מפרש דבא למעט כל החטאות ועי"ש עולת שלמה בדברי התוס', וע"ע פנים מאירות ומראה כהן בדברי רש"י כאן.

שאר חטאות לעכב מנלן, ועי' טהרת הקודש וקדשי דוד למה לא נילף מקרא דבמקום אשר תשחט וגו', דהוא מיותר לכאורה.

רש"י ד"ה לרבות, עי' אור ישר מה שציין לשיטמ"ק בהשמטות אות ג' לבאר דברי רש"י.

תוד"ה אותו, ועי' קרן אורה ומרומי שדה שתירצו דכאן ס"ד דבקדשי קדשים בעי שחיטה נמי בפנים ובשפת אמת תי' דמה שאמרו לעיל דאין השוחט צריך להיות בפנים, היינו אחרי דרשא דהכא, וע"ע אבן האזל פסוהמ"ק א' ח'.

אותו בצפון ואין בן עוף בצפון, ולכאורה קרא קאי בעולה, ואנן בעי למעט חטאת העוף, עי' שפת אמת.

תוד"ה מה בסופו, נראה שחסר התירוץ, עי' ברכת הזבח וצאן קדשים, ועי' קרן מה שהקשה על דבריו.

שקבע לו זמן, ולכאורה חומרנו בזה שדוחה שבת וטומאה, ויל"ע בדברי רש"י למה כתב שקבע לו זמן "בין הערביים".

לאו למיעוטי שוחט בצפון, ופרש"י דב'אותו' דשעיר לומדים דהמקבל צריך להיות בצפון, ועי' מנחות נו. דפירש להיפך, עי"ש באמתחת בנימין.

תוד"ה קבלה, עי' שיטמ"ק אות יב', ועי' רעק"א שביאר למה לא הקשו התוס' על עיקר דין קבלה דליבעי צפון.

"החיזוק היומי"

הנה עיקר צפון בקרבנות כתוב בעולה, וביאר ה"שם משמאלי' דעולה באה על הרהור הלב, שהוא דבר צפון ונסתר מעיני הבריות, וכן צד צפון נקרא כן כיון שהוא צפון מהשמש, שאינה נמצאת אף פעם בצד צפון, ולכן זה שייך לזה, ומה שחטאת גם בצפון, כיון שהיא באה על עבירה בשוגג, וכל עבירה בשוגג מתחילה מזה שבלבו של אדם אינו מרגיש את חומר האיסור ולכן לא נזהר מלהכשל בו ולכן זה גם שייך לצפון.

לע"נ הג"ר בן-ציון חיים בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשעח'

להנצחות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל שלח בקשה לכתובת זו, והדף יישלח אליך בל"ג מידי יום.

קו "ישיבישע בלאט" לשמיעת השאלות והתשובות מידי יום - 0795255901